

ДИТЯЧА ІЛЮСТРОВАНА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ
**ЗАГАДКИ СВІТОВОЇ
ІСТОРІЇ**

ЗАГАДКИ СВІТОВОЇ ІСТОРІЇ

Книга знайомить із найзначнішими подіями в історії людства і людьми, які створювали історію:

- відкриття нових континентів і утворення держав
- війни, повстання, революції
- відомі історичні особи
- видатні діячі культури та мистецтва

Видання буде незамінним помічником для школяра.

www.bookclub.ua

ISBN 978-966-14-6865-7

9 789661 468657

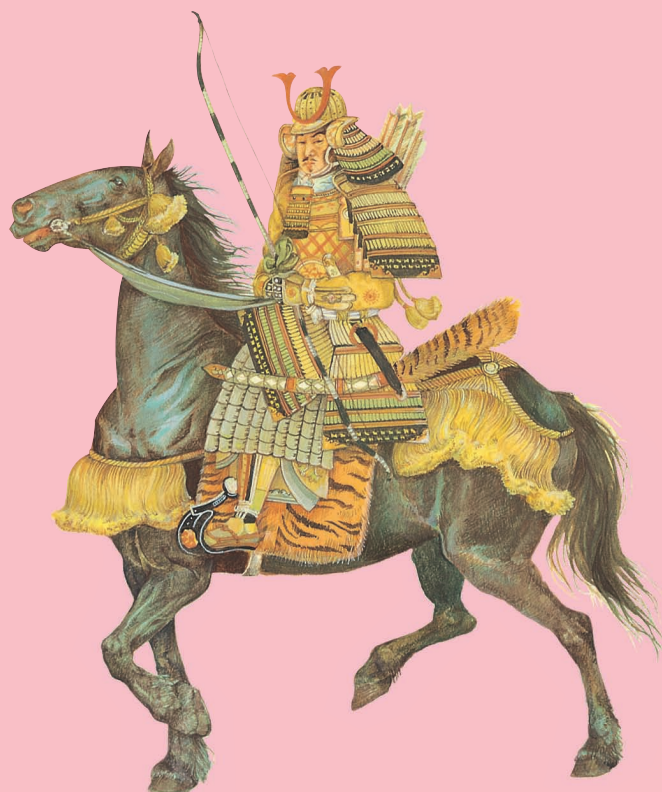

ЗАГАДКИ СВІТОВОЇ ІСТОРІЇ

Нікола Барбер

Загадки світової історії

Для дітей середнього шкільного віку

Ідея і втілення: Ніколас Гаррис, Джоанна Тьорнер і Клер Астон

Текст: Нікола Барбер

Ілюстрації: Симона Боні, Алан Вестон, Луїджі Галанте, Андреа Рикьярді ді Гаудесі, Стивен Конлін, Стив Нун, Нікі Пейлін, Алессандро Рабатті, Клаудіа Сарацені, Серджіо, Томас Троджер, Джуліано Форнарі, Гері Гінкс

Фотографії на с. 41, 45, 49, 50, 51, 52, 54, 55, 56: The Illustrated London News Picture Library

Фотографія на с. 34: © National Gallery, London

Зміст

СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ

4 Арабський світ

*Мухаммед. Поширення ісламу.
Омейяди й Аббасиди*

6 Варвари

Напади на Рим. Імперія Карла Великого

7 Візантія

Юстиніан. Вторгнення і завоювання

8 Китай

*Династія Тан. Сун, Юань, Мін
і маньчжурська династія*

10 Майя та ацтеки

Майя. Гра у м'яч. Ацтеки

12 Вікінги

*Поселення. Набіги вікінгів.
Судна вікінгів. Спосіб життя*

14 Монголи

*Чингісхан. Хубілай. Правління
монголів. Тимур. Занепад імперії*

16 Японія

*Буддизм. Самураї.
Громадянські війни*

17 Королівство кхмерів

Ангкор

18 Середньовічна Європа

*Феодалізм. «Книга Страшного суду».
«Чорна смерть»*

20 Торгівля й релігія

*Багатство й народонаселення.
Ганзейський союз.
Християнська церква*

22 Лицарі

Посвята в лицарі. Хрестові походи

24 Замки

*Життя у замку. Оборона замку.
Замки хрестоносців*

26 Африка

*Міграція банту. Поширення ісламу.
Західноафриканські царства.
Східна Африка. Великий Зімбабве*

28 Північна Америка

*Індіанські племена. Повсякденне
життя*

29 Південна Америка

Імперії в Андах. Інки

НОВА ІСТОРІЯ**30 Росія**

*Правління монголо-татар.
Іван Грозний.
Династія Романових*

32 Подорожі й відкриття

*Колумб. Торговельні шляхи.
Генріх Мореплавець.
Плавання португальців.
Новий Світ. Конкістадори*

34 Ренесанс

*Італія у XIV столітті. Гуманізм.
Письменники й художники.
Нові горизонти*

36 Реформація

*Лютер. Корупція в Церкві.
Англійська церква.
Контрреформація*

38 Ісламські імперії

*Османська імперія.
Династія Сефевідів.
Індійська імперія Великих Моголів*

40 Колонії й торгівля

*Работоргівля. Багатство і прибуток.
Торгівля з Китаєм*

42 Століття революцій

*Американська революція.
Французька революція*

44 Промислова революція

*Вугілля й залізо. Нове життя.
Індустріалізація*

46 Північноамериканські індіанці

Боротьба за землі

48 Розвиток Америки

*Орегонський шлях.
«Золота лихоманка».
«Закон про гомстеди»*

50 Пізнання світу

*Капітан Кук. У глиб Африки.
До двох полюсів. Дослідження
космічного простору*

52 Початок новітньої епохи

*«Гонка за Африку».
Промислові нововведення*

54 Світові війни

*Перша світова війна.
Революція в Росії.
Друга світова війна*

56 Повоєнні роки

*Організація Об'єднаних Націй.
«Холодна війна».
Незалежність. Апартеїд.
Сучасний світ*

58 Хронологічна таблиця

Арабський світ

Пророк Мухаммед (трапляються й інші варіанти імені — Мухаммад, Магомет тощо) народився приблизно 570 р. в Аравії, у місті Мекка. Маленьким хлопчиком він залишився сиротою. У дванадцять років Мухаммед став прикажчиком у свого дядька-купця і невдовзі уславився чесністю. Він одружився з удовою багатого купця і сам став успішним торговцем. У віці близько 40 років полюбив ходити в гори неподалік Мекки, щоб

наодинці віддаватися роздумам. Саме там до нього з'явився янгол Джабраїл (архангел Гавриїл) зі звісткою від Аллаха (Бога). Джабраїл повідомив Мухаммеда про те, що люди мають вклонятися єдиному Богу — Аллаху. Мухаммед почав проповідувати цю звістку мешканцям Мекки. З'явлення янгола Джабраїла пророкові Мухаммеду започаткувало нову релігію — іслам. Послідовників ісламу почали називати мусульманами. Мусульмани вірять, що є тільки один Бог, Аллах, і що Мухаммед був останнім посланцем Аллаха. Вони вірять, що послання, передані Джабраїлом пророкові Мухаммеду, містять істинні слова Аллаха. З часом ці послання були зібрані в одну священну для всіх мусульман книгу — Коран.

Арабські воїни воювали верхи, озброєні списами, мечами й луками. Араби розводили прекрасних породистих коней. Щоб подорожувати суворими безводними пустелями, вони використовували верблюдів. На початку XIV ст. із Китаю був завезений порох, і араби швидко навчилися самостійно виготовляти його. Спочатку вони застосовували порох у примітивній зброї, що стріляла стрілами. Пізніше вдосконалені рушниці й гармати стали важливими видами зброї в арабському світі.

Поширення ісламу

На час смерті пророка Мухаммеда у 632 р. ісламська віра вже поширилася по всій Аравії. За чверть століття арабські воїни завоювали частину могутньої Візантійської імперії (с. 7) та імперії Сасанідів, зокрема території, нині зайняті Сирією, Іраком, Іраном і Єгиптом. Усі завойовані землі швидко ставали ісламськими.

Омейяди й Аббасиди

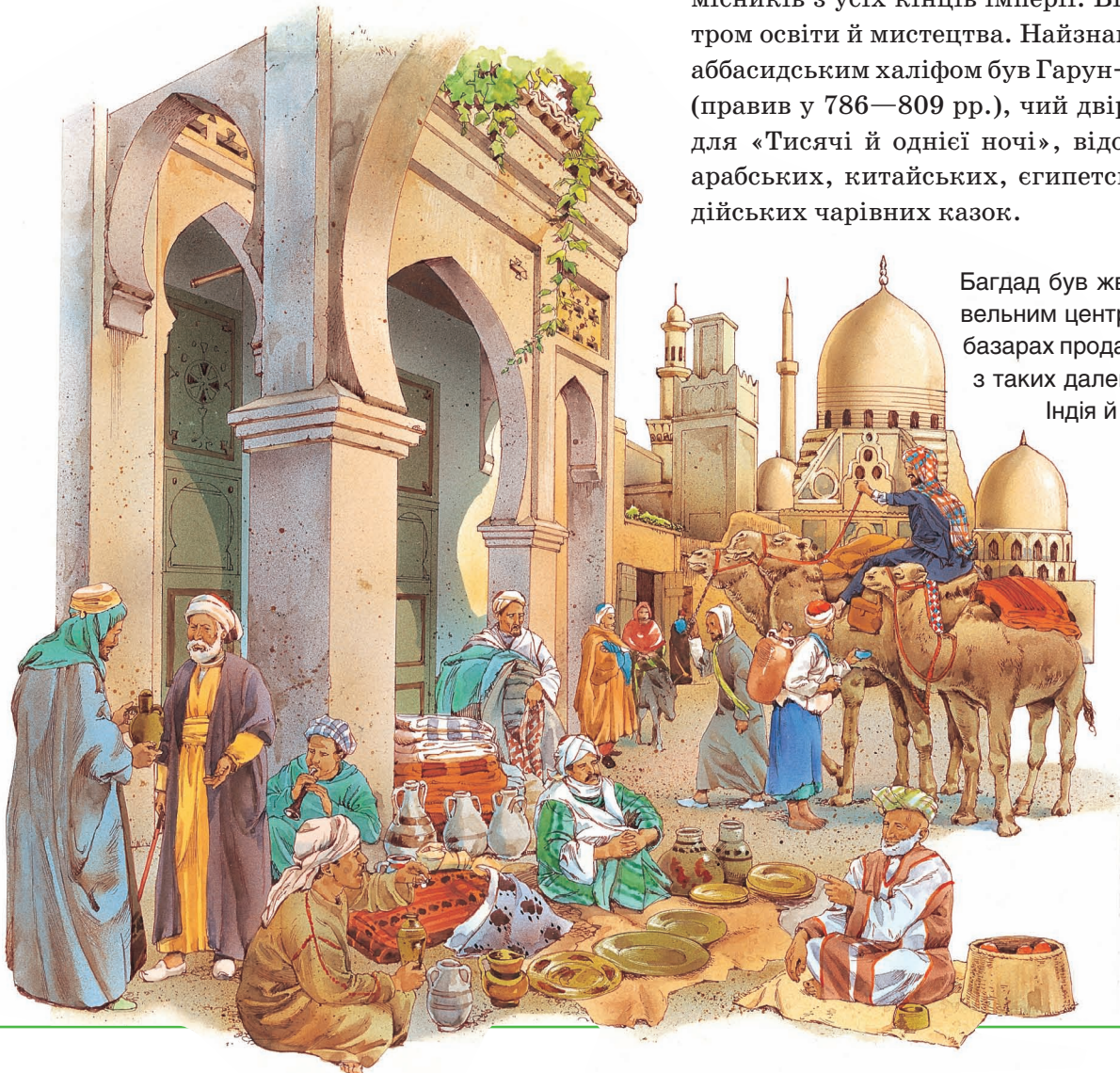
Мусульман ісламської імперії, що розширювалася, об'єднували віра в Аллаха й шанування Корану. Верховний правитель мусульманської громади називався халіфом (буквально «спадкоємець»). У 661 р. верховним правителем ісламського світу став перший халіф із роду Омейядів. Династія Омейядів правила до 750 р., коли її було скинуто родом Аббасидів. За правління Омейядів мусульманська віра поширилася на заході до Іспанії, а на сході до Центральної Азії. У всій імперії офіційною мовою була встановлена арабська.

Палац Альгамбра в іспанському місті Гранада збудований маврами, тобто мусульманами, які володіли частиною Іспанії з 700-х років до 1492 р. Назва «Альгамбра» походить від арабського слова «червоний», за кольором цегли, з якої викладені зовнішні стіни.

Для столиці своєї імперії Аббасиди збудували дивовижне місто Багдад. Заснований 762 р. Багдад (він розташований у сучасному Іраку) притягував учених, художників і ремісників з усіх кінців імперії. Він став центром освіти й мистецтва. Найзнаменитішим аббасидським халіфом був Гарун-аль-Рашид (правив у 786—809 рр.), чий двір став тлом для «Тисячі й однієї ночі», відомої збірки арабських, китайських, єгипетських та індійських чарівних казок.

Багдад був жвавим торговельним центром. На його базарах продавали товари з таких далеких країн, як Індія й Китай.

Хронологічна таблиця

Близько 300 р. Становлення цивілізації майя в Центральній Америці.

410 р. Вестготи захоплюють і грабують Рим.

429 р. Вандали вдираються в Північну Африку.

449 р. Англи, сакси і юти вдираються у Британію.

455 р. Вандали захоплюють і грабують Рим.

480 р. Скинуто правлячу династію Гупта в Індії.

486 р. Хлодвіг засновує королівство франків.

Близько 500—1000 рр. Цивілізація Тіауанако в Андах, горах Південної Америки.

527—565 рр. Юстиніан править Візантійською імперією.

532—563 рр. Будівництво храму Айя-Софія в Константинополі.

552 р. У Японію завезено буддизм.

Близько 570 р. Народження пророка Мухаммеда.

581—618 рр. У Китаї править династія Суй.

Близько 600—900 рр. Цивілізація Хуарі в Південній Америці.

618—907 рр. У Китаї править династія Тан.

632 р. Смерть пророка Мухаммеда.

Близько 632—700 рр. Арабські війська поширюють іслам у Північній Африці.

642 р. Арабські війська завдають поразки імперії Сасанідів.

661—750 рр. Ісламський світ під владою династії Омейядів.

Близько 700 р. Початок періоду Пуебло в північно-західній частині Північної Америки.

711 р. Мусульманські війська завойовують частину Іспанії.

718 р. Знято облогу Константинополя арабськими військами.

732 р. Мусульманське військо зазнає поразки в битві біля Пуатьє.

750—1055 рр. Ісламський світ під владою династії Аббасидів.

Близько 750 р. Початок набігів вікінгів на Європу.

768—814 рр. Правління вождя франків Карла Великого.

800 р. Карл Великий коронований у Римі як імператор Священної Римської імперії.

Близько 800 р. Розквіт імперії Гуарі у Південній Америці.

Близько 800 р. Становлення королівства Гана у Західній Африці.

802 р. У Камбоджі засновано Королівство кхмерів.

Близько 850 р. У Великому Зімбабве (Південна Африка) споруджено перші будівлі.

862 р. Варяги приходять у Новгород.

Близько 900 р. Починається будівництво міста Ангкор у Королівстві кхмерів.

960—1279 рр. У Китаї править династія Сун.

969 р. Фатиміди підкорюють Єгипет і заснують місто Каїр.

Близько 982 р. Вікінг Ерік Рудий відкриває Гренландію.

Близько 1000 р. Вікінг Лейф Ерікссон відкриває Північну Америку й називає її Вінландом.

Близько 1000—1476 рр. Цивілізація Чиму в Південній Америці.

1004—1013 рр. Вікінги заснують поселення у Північній Америці, ймовірно, у районі Ньюфаундленда.

1014 р. Вікінги зазнають поразки у битві біля Клонтарфа в Ірландії.

1066 р. Герцог Вільгельм Завойовник підкорює Англію.

1086 р. В Англії складено «Книгу Страшного суду».

1095 р. Турки забороняють християнам в'їзд до Єрусалиму, і Папа Римський Урбан II закликає християн звільнити Святу землю.

1096—1272 рр. Епоха Хрестових походів.

1099 р. Лицарі-хрестоносці захоплюють Єрусалим.

1147—1149 рр. Другий хрестовий похід.

1171 р. Мусульманський вождь Саладін перемагає Фатимідів і завойовує Єгипет.

1187 р. Саладін перемагає хрестоносців і знову захоплює Єрусалим.

1189—1192 рр. Третій хрестовий похід закінчується невдачею.

1192—1333 рр. Сьогунат Камакура в Японії.

1202—1204 рр. Четвертий хрестовий похід.

1206 р. Заснування султанату в Делі.

1212 р. Хрестовий похід дітей.

1215 р. Монголи захоплюють у Китаї Пекін.

1215 р. В Англії король Іоанн підписує Велику хартію вольностей.

1217—1222 рр. П'ятий хрестовий похід.

1223 р. Напад монголо-татар на Росію.

1227 р. Смерть монгольського вождя Чингісхана.

1228—1229 рр. Шостий хрестовий похід.

1237 р. Росія стає частиною Монгольської імперії.

1248—1254 рр. Сьомий хрестовий похід.

1270—1272 рр. Восьмий хрестовий похід.

1271—1292 рр. Марко Поло подорожує Азією та Далеким Сходом.

1274 р. Монгольський флот переможений японцями.

1279 р. Хубілай завойовує Китай.

1289 р. Монгольський флот знову переможений японцями.

УДК 94(087.5)
ББК 63.3(0)
Б24

Жодну з частин даного видання не можна копіювати
або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва

Переклад з англійської:
«World History (Children's Illustrated Library)» by Nicola Barber,
Glentree Publishing Ltd, 2006, London, UK

Перекладачі *Володимир Скоробогатов, Галина Фурса*

Науково-популярне видання

БАРБЕР Нікола
Загадки світової історії

Головний редактор *С. С. Скляр*
Відповідальний за випуск *О. В. Трефілова*
Редактор *Н. Я. Радченко*
Художній редактор *Т. О. Волошина*
Технічний редактор *І. О. Гнідая*
Коректор *О. А. Альхабаш*

Підписано до друку 30.01.2014. Формат 84x108/16.
Друк офсетний. Гарнітура «SchoolBook». Ум. друк. арк. 6,72.
Наклад 7000 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61140, Харків-140, просп. Гагаріна, 20а
E-mail: cop@bookclub.ua

Віддруковано з готових діапозитивів
у друкарні «Фактор-Друк»
61030, м. Харків, вул. Саратовська, 51
Тел.: + 3 8 057 717 53 57

Барбер Н.
Б24 Загадки світової історії / Нікола Барбер ; пер. з англ. В. Скоробогатова,
Г. Фурси. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2014. —
64 с. : іл.
ISBN 978-966-14-6865-7
ISBN 978-1-901323-29-0 (англ.)

УДК 94(087.5)
ББК 63.3(0)

ISBN 978-966-14-6865-7
ISBN 978-1-901323-29-0 (англ.)

© Orpheus Books Limited, 2006
© Hemigo Ltd, видання українською мовою, 2010,
2014
© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»,
переклад, 2010
© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»,
художнє оформлення, 2014